

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

УДК 341.456:341.174 (4ЄС)

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2025.1.17>

Х. Бехруз

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»

Р. М. Бірюков

кандидат юридичних наук,
докторант кафедри міжнародного та європейського права
Національного університету «Одеська юридична академія»

РЕФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПОЛУ ЧЕРЕЗ РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ

Стаття присвячена інституційній реформі Європолу з переходом правового регулювання його діяльності від Конвенції про Європол до Рішення Європейської Ради щодо Європолу. Розглядається характер та особливості політичних впливів, що призвели до ухвалення відповідного рішення. Досліджується Рішення про Європол з точки зору теорії вертикальної інтеграції поліцейського співробітництва в ЄС. Демонструється в який спосіб терористична загроза та загроза організованої злочинності впливала на ухвалення та реалізацію такого рішення. Характеризується особливості розширення повноважень Європолу з ухваленням Рішення Європейською Радою.

Розглядаються фактори, що призвели до ухвалення Рішення про Європол, зокрема зовнішні, такі, що походили від загроз, породжених окремими видами злочинності, та внутрішні, що походили від політичного підприємництва та функціонального тиску в бік розширення повноважень Європолу, а також зростаючих практичних та інституційних взаємозв'язків, що створювали потребу в розширенні співробітництва. Наголошується, що Європол не одразу став ключовим гравцем в сфері міжнародного поліцейського співробітництва в ЄС, оскільки він ще не мав достатньо потужного міжнародного представництва. Підкреслюються зусилля Європейської Комісії, спрямовані на зміну положення, що склалося та використання функціонального тиску для реформування Європолу. Досліджуються підготовлений Європейською Комісією проект рішення про Європол.

Досліджуються зусилля Європолу, спрямовані на ухвалення Рішення про Європол. Зазначається, що розбудова репутації та інституційних спроможностей Європолу відіграли ключову роль в розвитку цього процесу по мірі того, як Європол просував свої послуги серед європейських держав. Показується зростання ролі Європолу як проактивного гравця та ініціатора змін в міжнародному поліцейському співробітництві в рамках ЄС. Підкреслюється роль взаємодії з неєвропейськими державами в розбудові інституційних спроможностей Європолу. Робиться висновок, що постійна адвокація з боку Європейської Комісії та Європолу визначила преференції держав на користь подальшої інтеграції міжнародного поліцейського співробітництва в Європі через Рішення Ради.

Ключові слова: Європейський Союз, Рада ЄС, міжнародне поліцейське співробітництво, поліцейська інтеграція в Європі, Європол, Конвенція про Європол, Рішення про Європол, міжнародна злочинність.

Постановка проблеми. Європейське поліцейське управління (Європол) пройшло три-валлий шлях розвитку, що характеризувався, зокрема, змінами в правових основах його діяльності. В різні періоди його діяльність регулювалася Конвенцією про Європол, Рішенням Ради Європейського Союзу про Європол та Регламентом про Європол. Відповідні реформи демонструють зростання та утвердження ролі Європолу як одного з ключових гравців в міжнародному поліцейському співробітництві в Європі. Одним з етапів такої еволюції стало ухвалення Рішення Європейської Ради про Європол, що перетворило Управління з міжурядової структури на актора Європейського Союзу. Це знаменувало собою розширення повноважень організації та надання їй більших можливостей з управління поліцейським співробітництвом в Європі.

Метою дослідження є встановлення особливостей розвитку правового регулювання діяльності Європолу після ухвалення Рішення Ради Європейського Союзу про Європол, виявлення змін, що були привнесені Рішенням, визначення впливу цих змін на діяльність організації.

Стан опрацювання проблематики формування та розвитку Європолу можна назвати незадовільним. У вітчизняних дослідженнях практично відсутні будь-які згадки про цю систему. Небагато досліджень проводилося і за кордоном, серед яких можна виділити роботу, К. Каунерта, Ф. Кьоніга, С. Леонарда, Дж.Д. Очіпінті. Це вказує на актуальну проблему в дослідженні правових засад діяльності Європолу вітчизняною юридичною наукою.

Виклад основного матеріалу. Таким чином, напочатку 2000-х років держави-учасниці ЄС проявляли зацікавленість в посиленні операційної ролі Європолу в поліцейському співробітництві ЄС [1, с. 50]. Вибір правового інструменту у вигляді протоколів до Конвенції показує, що уряди намагалися дотриматися балансу між міжурядовою природою Європолу та мережею ЄС, захищаючи національний суверенітет та власне верховенство в управлінні Європолом [1, с. 53]. Лише за декілька місяців держави-учасниці узгодили можливість формального внесення змін Радою до Конвенції, що зробило можливим ухвалення Рішення Ради щодо Європолу.

Хоча суспільно-політичні очікування і проклали шлях до подальшої інтеграції, позиції держав-учасниць на користь нового порядку правового регулювання діяльності Європолу

визначалися зростаючою взаємозалежністю та політизацією. Зростаючі внутрішні взаємозалежності все більше демонстрували структурні недоліки Конвенції про Європол та практичні проблеми її імплементації. Хоча Конвенція передбачала створення інституційної структури поліцейського співробітництва в ЄС, реальне транскордонне співробітництво залишалося виключенням, а не правилом. Нестача довіри, необізнаність та заперечення необхідності співробітництва між національними поліцейськими органами створювали проблеми з координацією в рамках Європолу. Лише суттєві функціональні тиски від інституційних взаємозалежностей визначали преференцію держав щодо поглиблення інтеграції.

Вертикальна інтеграція в сфері поліцейського співробітництва в ЄС могла бути засобом для вирішення вказаних проблем. Кризи, викликані зростанням злочинності та терористичними нападами показували цю зростаючу взаємозалежність та проявляли практичні недоліки. Водночас, ці кризи, такі як терористичні напади, створювали вікно можливостей для Європолу, спроможності якого були унікальними в багатьох питаннях, наприклад в обміні даними з національних баз даних [2].

Таким чином, терористичні напади посилили залученість Європолу в поліцейське співробітництво ЄС, особливо щодо інформаційного обміну та аналізу даних. Водночас, незважаючи на інтернаціоналізацію тероризму та стратегій боротьби з тероризмом в ЄС, Європол отримав лише незначні переваги від цих нападів. Здавалося, що терористичні групи знаходяться відносно далеко від ЄС, і хоча Європол отримав нові фінансові та людські ресурси, бюрократичний супротив не дозволив здійснити інституційних змін в організації як такої.

Ситуація змінилася лише в 2005 році, коли нові терористичні напади створили стимули для реформування поліцейського співробітництва в боротьбі з тероризмом. Відповідно, європейські уряди проявили значно більшу готовність до дій, зокрема через Європол та Євроюст, для просування боротьби з тероризмом. Так, в Декларації про боротьбу з тероризмом 2004 року містився заклик до держав-учасниць «забезпечити оптимальне та найбільш ефективне співробітництво з Європолом та Євроюстом у боротьбі з тероризмом» [3]. Хоча це не призвело до негайного розширення повноважень Європолу, Декларація підкреслила зростаючу зацікавленість в поліцейському

співробітництві. Громадський тиск суттєво посилювався після терористичних нападів у Лондоні та Мадриді, створивши запит на зміну порядку поліцейського співробітництва від ретроспективних до проактивних дій.

Хоча Рішення про Європол охоплювала значно ширше коло питань, ніж боротьба з тероризмом, початковий поштовх до її створення походив саме від терористичних нападів, що створили громадський тиск на держави-учасниці, змушуючи їх діяти в сфері боротьби з тероризмом. В свою чергу, це дозволило розширити коло питань поліцейського співробітництва в цілому, а отже все поліцейське співробітництво в Європі отримало розвиток завдяки одній сфері. Це є прикладом того, як громадське занепокоєння та проінтеграційні преференції відіграли більшу роль, ніж фактична взаємозалежність.

Слід відзначити, що саме терористична загроза, а не інша організована злочинність, створювала найбільшу політизацію, що дозволяло різко збільшувати обсяги поліцейського співробітництва. Громадський тиск та очікування від політиків щодо подолання кризи відігравали значну роль в поширенні поліцейського співробітництва та подальшому посиленні Європолу. Оборотною стороною цього було падіння зацікавленості громадськості в розвитку міжнародного поліцейського співробітництва після того, як криза уявлялася подоланою. Отже, політизація сама по собі не може пояснити прагнення держав до довготривалої вертикальної інтеграції. Так само недостатньо пояснення через функціональний тиск від зростаючої взаємозалежності чи недоліків поточного співробітництва.

Додатковими факторами, що вплинули на ухвалення Рішення про Європол, походили від наддержавного політичного підприємництва, що визначили преференції держав понад Рішення в три основних способи. По-перше, поглиблення поліцейського співробітництва визначалося наднаціональними структурами, що виникали не тільки в управлінні правосуддям і внутрішніми справами, але й в ЄС в цілому. Йдеться про функціональний тиск в бік розширення співробітництва в рамках Європолу та зсув від міждержавних договорів до європейських інструментів, а також створення наддержавних органів як інструментів управління та регуляції. Наприклад, Лісабонський договір розширив функціональне охоплення компетенцій ЄС, будучи відповіддю на зростаючі політичні

очікування на національному рівні та рівні ЄС зі створенням спільних інституцій та через колективні дії [4, с. 278].

По-друге, постійно зростаючі практичні та інституційні взаємозв'язки між поліцейськими органами створювали функціональну потребу для врегулювання такого співробітництва. Зв'язки в одних сферах перетікали в інші сфери. Наприклад, боротьба з тероризмом викликала необхідність взаємодії у пов'язаних сферах, таких як, наприклад, контрабанда зброї. Подібним чином, співробітництво між виконавчими органами починалося, переважно, як обмін інформацією в окремих випадках, але результати такого співробітництва породжували запит на взаємодію в більш широкому сенсі, наприклад, в питаннях обміну досвідом та спільних програм підготовки.

По-третє, преференції держав щодо міжнародного поліцейського співробітництва в ЄС створювали умови для наднаціонального політичного підприємництва. Хоча різні актори ЄС відігравали важливу роль в просуванні інтеграції Європолу в інституційну структуру ЄС, Європейська Комісія та Європол самі по собі здійснювали наднаціональну адвокацію щодо визначення преференцій держав на користь ухвалення Рішення про Європол. Відбувся своєрідний «розподіл повноважень». Комісія активно просувала глибшу інтеграцію, а Європол, переважно, впливав на позиції урядів, використовуючи своє унікальне становище спільної інституції. Політична вага обох структур зростала в ході їхньої практичної діяльності та покращення репутації організації [5, с. 381].

Напочатку 2000-х років ані Європол, ані Комісія ще не стали ключовими гравцями у співробітництві ЄС в сфері внутрішньої безпеки, та ще не мали достатньо потужного голосу у визначенні порядку поліцейського співробітництва. Тим не менш, обидві організації добивалися якомога більших успіхів, використовуючи навіть обмежений вплив. Наприклад, Європейська Комісія забезпечувала інституційний розвиток через формування порядку денного агенцій ЄС. Вже в 2001 році нею була запропонована Біла книга європейського урядування [6], що заклала підвалини для реформи Союзу. Через рік було видане повідомлення Комісії щодо операційної мережі регуляторних агенцій ЄС [7], яким було ініційовано процес координації органів ЄС в сфері поліцейського співробітництва. На підставі повідомлення 2002 року була розроблена інституційна угода щодо операційної мережі

європейських регуляторних агенцій [8]. Завдяки цьому, адвокація з боку Комісії почала посилювати відповідну діяльність Європолу. Між ними в 2003 році була підписана угода, що полегшила подальші контакти [9]. В такий спосіб, комісія не тільки отримала суттєві знання щодо порядку денного європейського поліцейського співробітництва, однак також почала просувати Європол в його організаційних потребах.

В 2006 році Комісія піддала критиці статус кво, що склався в поліцейському співробітництві на рівні ЄС. Зокрема, в пояснювальному меморандумі щодо створення Європолу зазначалося, що жодний з Протоколів до Конвенції про Європол не набрав чинності, оскільки не всі держави-учасниці Конвенції ратифікували їх [10]. В цьому контексті Комісія підкреслила два рушія, що особливо ясно проявили недоліки міжнародного поліцейського співробітництва в ЄС. По-перше, вона відзначила зростаючий функціональний тиск зовнішніх взаємозалежностей, а саме необхідність реагувати на нові загрози безпеці, що кидали Європолу нові виклики та вимагали нових підходів. Крім того, Комісія вказала на внутрішні взаємозв'язки, зростаючу потребу в обміні інформацією, що зумовлювало потребу в формуванні правової та інституційної структури Європолу. На думку Комісії, відповіддю на ці виклики повинно було стати ухвалення рішення про перетворення Європолу на орган ЄС, що підпорядковувався б Комісії.

Перший проект рішення про Європол був поданий Комісією того ж року, що задало загальний тон дискусії та визначило її обсяги та зміст, що були сконцентровані на інституційних змінах. При цьому Європейська Комісія отримувала перевагу від двох додаткових факторів. По-перше, Комісія, на відміну від окремих держав-учасниць, змогла представити узгоджену позицію для переговорів щодо ухвалення рішення. Хоча держави-учасниці віддавали перевагу Європолу в форматі міжурядового співробітництва та побоювалися, що передача Європолу у відання Комісії створить додаткові бюрократичні перешкоди та зменшить його гнучкість, вони погодилися що були необхідні більш глибокі зміни для подолання недоліків Конвенції. Однак, держави-учасниці не змогли досягти згоди щодо можливого рішення. Це дозволило Комісії використати свій вплив та сформувати преференції держав. По-друге, Комісія явно скористалася функціональним та громадським тиском. Вона використала ці тиски для посиленого наднаціонального полі-

тичного підприємництва в напрямку більшої інтеграції в сфері міжнародного поліцейського співробітництва в ЄС. На початку 2000-х років європейські уряди здійснили достатньо зусиль для спільної роботи з метою створення Європолу, а отже були готові до формування його як нового органу на рівні ЄС.

Наростання взаємозалежностей не тільки створило функціональну потребу в розширенні функціонального охоплення та спроможностей Європолу відповідно до зростаючих та різноманітних потреб національних поліцейських органів, але й вимагало вертикальної адаптації управлінської мережі з метою кращої координації колективних дій. Паралельний розвиток структур ЄС дозволив інтенсифікувати інституційні зв'язки та зсунути політики в галузі управління безпекою на наднаціональний рівень. Політизація, викликана терористичними нападами, сприяла наднаціональному політичному підприємству. Тож ухвалення Рішення про Європол перетворила його в агенцію ЄС та посилило формальну роль Європейської Комісії в управлінні та визначенні стратегічних пріоритетів Європолу. В силу Рішення Комісія отримала постійне місце в правлінні Європолу з повноваженнями щодо бюджетного нагляду та фінансового планування [11, с. 162].

Слід зауважити, що сам Європол на початку 2000-х років почав все частіше виступати як самостійний політичний актор. Після серії терористичних нападів, що розглядалися вище, організація зайняла проактивну позицію в європейському поліцейському співробітництві, діючи автономно, а не тільки в якості органу ЄС [12, с. 12]. Дискусія щодо Європолу оберталася навкруги питання про те, що він може запропонувати урядам та поліцейським органам держав Європи, і чиновники Європолу зверталися до цих акторів з відповідними пропозиціями. Таким чином, Європол намагався відповідати політичним очікуванням на рівні ЄС та Ради. Наприклад, чиновники Європолу успішно пролобіювали організацію центрального координаційного органу для Європи та зовнішніх акторів. Таким чином, преференції держав все більше формувалися таким чином, аби сприяти розширенню функціонального охоплення Європолу понад боротьбу з тероризмом та подальшій легітимзації організації як агента європейського поліцейського співробітництва.

Так, після терористичних нападів в Мадриді та Лондоні, Європол негайно запропонував свої послуги постраждалим країнам та почав здійс-

нювати їхню підтримку навіть без відповідного запиту. Однак, на відміну від Комісії, політичне підприємництво Європолу розвивалося значно більш поступово та фокусувалося на посиленні легітимності організації як актора європейського поліцейського співробітництва. Частково це стало відповіддю на бюрократичний супротив з боку урядів та виконавчих органів. Коли Європол почав свою діяльність в 1999 році, він не мав якоїсь визначної репутації серед урядів та національних органів. Доходило до того, що європейські уряди приховано бойкотували Європол. Наприклад, інформація не передавалася вчасно, а вакансії Європолу не заповнювалися через те, що національні чиновники побоювалися відтоку цінних кадрів [13, с. 81]. Відповідно, просування певного політичного підприємництва мало значення для інституційного виживання Європолу. Через підвищення своєї репутації та проактивну пропозицію своїх послуг, організація прагнула забезпечити взаємодію з національними поліцейськими органами держав-учасниць ЄС.

Нестача довіри залишалася однією з найбільш значущих проблем для національних поліцейських органів, що були залучені до поліцейського співробітництва ЄС. Проблему становила навіть координація між окремими поліцейськими підрозділами. Інституційне суперництво часто не дозволяло здійснювати ефективне поліцейське співробітництво.

Конкуренція між представниками окремих держав поширювалася значно далі, ніж звичайне міжурядове співробітництво, через що поліцейські чиновники неохоче ділилися інформацією з Європолом, що зумовлювалося побоюваннями втрати контролю та скептичним ставленням до інших традицій в сфері безпеки та управління поліцією. Наприклад, Німеччина чітко розділяла правозастосування та розвідку, а у французькій та британській системах вони не були чітко розділені. Британські та німецькі поліцейські органи приділяли найбільше уваги запобіганню, а у Франції та Іспанії запобігання навіть не розглядалося як завдання поліцейських органів. Ці культурні розбіжності створювали перешкоди у взаємодії з Європолом.

Слід враховувати також, що поліцейські чиновники, які співпрацювали на двосторонній основі і лише щодо конкретних випадків, були налаштовані скептично, якщо не сказати вороже, до нової інституціоналізованої та централізованої форми співробітництва, а також до обміну інформацією через Європол в цілому.

Представники Європолу намагалися подолати цей настрій шляхом розбудови репутації організації, просуваючи Європол як координаційну платформу для національних поліцейських органів. Зокрема, представники Європолу відвідували держави-учасниці ЄС з метою представлення організації та просування її послуг з урахуванням проблем організованої злочинності, з якими стикалася кожна конкретна держава [14, с. 359].

При цьому, чиновники Європолу продовжували озвучувати занепокоєння щодо недоліків та обмежень Конвенції. Наприклад, в 2004 році Європол почав співпрацювати з Комісією для створення нових правових рамок своєї діяльності. Подібно до Комісії, Європол використовував громадський та функціональний тиск для спрямування преференцій держав в бік поліцейського співробітництва на рівні ЄС, зокрема на підтримку Рішення про Європол. З метою формування необхідної громадської думки, Інтерпол покращував свою репутацію, прагнучи спонукати держави-учасниці до співробітництва. Його чиновники використовували всі можливості для покращення образу організації в засобах масової інформації, через відвідування конференцій, спілкування безпосередньо з урядами та поліцейськими чиновниками окремих країн.

Європол не тільки напряду звертався до урядів, що відчували загрозу організованої злочинності та тероризму, з пропозиціями по підтримку, і йому вдалося також досягнути суттєвого зростання рівня інформаційного обміну через його бази даних. При цьому, Європолу вдалося підтримати високий рівень політизації своєї діяльності навіть після спаду громадського занепокоєння терористичними нападами [15].

Окрім використання суспільного тиску для просування власного впливу, Європол сам створював функціональний тиск на політиків з метою подальшого розвитку європейського поліцейського співробітництва. Завдяки унікальному набору послуг, організація поступово переконала уряди держав-учасниць ЄС та національні поліцейські органи в своїй власній значущості та легітимності. Завдяки цьому, Європол набував все більшої популярності на національному рівні. Розвиток такої популярності розпочався на початку 2000-х років та швидко зростав. Завдяки розбудові репутації та досвіду практичної роботи, Європол зміг стати ключовою платформою для поліцейського співробітництва в ЄС. Його політичне підприємство виявилось настільки успішним оскільки він

зміг продемонструвати свою спроможність не тільки як платформи для співробітництва, але й як проактивного гравця та ініціатора змін. Крім того, Європол виступав як платформа для соціалізації для національних поліцейських органів, цілеспрямовано добиваючись їхньої довіри та долаючи бюрократичний супротив. Його вплив на преференції держав зростав в силу організаційного підприємництва та розбудови репутації, створюючи позитивний імідж всередині та поза межами ЄС. Чим більше неєвропейських держав співпрацювали з Європолом, то більше легітимності він отримував, і то більше функціонального тиску на держави-учасниці ЄС виникало, спонукаючи їх також співпрацювати з Європолом [17, с. 141].

Висновки. Що більше чиновникам Європолу вдавалося просувати організацію та її послуги, і що більше вони користувалися попитом всередині держав, то більшим ставав запит на послуги Європолу. Це поступово але неухильно підвищувало значущість Європолу та його легітимність. Діяльність організації поступово збільшувала тиск на держави-учасниці, визначаючи їхні преференції. К моменту, коли в Комісії почалося обговорення Рішення про Європол, останній встиг напрацювати значну практику, що виходила за межі його початкового мандату. Хоча організація не мала настільки потужного впливу на уряди як Європейська Комісія, постійна адвокація, що здійснювалася Європолом, визначила преференції держав на користь інтеграції Європолу в мережу ЄС. Цей вплив продовжував зростати з його інституційним розвитком та професіоналізацією.

Список використаної літератури:

1. Europol. 1998-2016 – Looking Back, Moving Forward: One Hundred Meetings of the Europol Management Board. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. P. 48-59.
2. Storbeck J. Wir sind in Grenzbereichen. URL: <https://www.spiegel.de/politik/wir-sind-in-grenzbereichen-a-76ab0524-0002-0001-0000-00020899551?context=issue> (дата звернення: 13.09.2024).
3. Declaration on Combatting Terrorism, 2004. URL: https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/79637.pdf (дата звернення: 13.09.2024).
4. Kaunert C., Leonard S., Occhipinti J.D. Agency Governance in the European Union's Area of Freedom, Security and Justice. *Perspectives on European Politics & Society*. 2013, No 14(3). P. 273-284.
5. Waeraas A., Maor M. Organizational Reputation in the Public Sector. New York: Routledge, 2015. 455 p.
6. European Governance A White Paper, 2001. URL: https://ec.europa.eu/commission/press-corner/detail/en/DOC_01_10 (дата звернення: 14.09.2024).
7. The operating framework for the European Regulatory Agencies. Communication from the Commission. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2002:0718:FIN:EN:PDF> (дата звернення: 14.09.2024).
8. Draft Interinstitutional Agreement on the operating framework for the European regulatory agencies, 2005. URL: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0059:FIN:EN:PDF> (дата звернення: 14.09.2024).
9. Administrative Agreement on Co-operation between the European Commission and the European Police Office, 2003. URL: https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/Administrative_Agreement_on_Co-operation_between_the_European_Commission_and_the_European_Police_Office.pdf (дата звернення: 14.09.2024).
10. Proposal for a Council Decision establishing the European Police Office (EUROPOL), and
11. Explanatory Memorandum, 2006. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52006PC0817> (дата звернення: 14.09.2024).
12. Bures O. EU counter-terrorism: Glass half-full or half-empty? *The Routledge Handbook of Justice and Home Affairs* / A.R. Sevent, F. Trauner (eds.) Abingdon: Routledge, 2018. P. 157-169.
13. Carpenter D.P., Krause G.A. Transactional Authority and Bureaucratic Politics. *Journal of Public Administration Research and Theory*. 2014, No 25(1). P. 5-25.
14. Jeffreys-Jones M. The Idea of a European FBI. *Strategic Intelligence, Vol. 4: Counterintelligence and Counterterrorism: Defending the Nation Against Hostile Forces*. L.K. Johnson (ed.). New York: Praeger, 2006. P. 73-96. P. 81.
15. Carrapico H., Trauner F. Europol and its Influence on EU Policy-making on Organized Crime: Analyzing Governance Dynamics and Opportunities. *Perspectives on European Politics and Society*. 2013, Vol. 14, Issue 3. P. 357-371.
16. Gomes L. EU Counter-terrorism Developments. URL: https://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/146797/1/TFM_Leticia_Gomes_Montenegro.pdf (дата звернення: 15.09.2024).
17. König F. The Rise of EU Police Cooperation: Governing Differentiated Integration. London: Routledge, 2022. 308 p.

Behruz H., Biriukov R. M. The reformation of the Europol activities through the European Council decision

The article is devoted to the institutional reform of Europol with the transition of the legal regulation of its activities from the Europol Convention to the European Council Decision on Europol. The nature and features of the political influences that led to the adoption of the relevant decision are considered. The Europol Decision is studied from the point of view of the theory of vertical integration of police cooperation in the EU. It is demonstrated how the terrorist threat and the threat of organized crime influenced the adoption and implementation of such a decision. The features of the expansion of Europol's powers with the adoption of the Decision by the European Council are characterized.

The factors that led to the adoption of the Europol Decision are considered, in particular external ones, those that came from threats generated by certain types of crime, and internal ones, which came from political entrepreneurship and functional pressure towards the expansion of Europol's powers, as well as growing practical and institutional relationships that created the need for expanded cooperation. It is emphasized that Europol did not immediately become a key player in the field of international police cooperation in the EU, since it did not yet have a sufficiently strong international representation. The efforts of the European Commission aimed at changing the status quo and using functional pressure to reform Europol are emphasized. The draft decision on Europol prepared by the European Commission is examined.

Europol's efforts aimed at adopting the Europol Decision are examined. It is noted that building Europol's reputation and institutional capacity played a key role in the development of this process as Europol promoted its services among European states. The growing role of Europol as a proactive player and initiator of changes in international police cooperation within the EU is shown. The role of interaction with non-European states in building Europol's institutional capacity is emphasized. It is concluded that the continuous advocacy by the European Commission and Europol has determined the preferences of states in favor of further integration of international police cooperation in Europe through a Council Decision.

Key words: European Union, EU Council, international police cooperation, police integration in Europe, Europol, Europol Convention, Europol Decision, international crime.